

Problematik omkring Færdselsstyrelsens og Styrelsen for patientsikkerheds forvaltning af Styrelsen for patientsikkerheds Vejledning om helbredskrav til kørekort, 2022.

Dansk søvnapnø forening kan konstatere, at Færdselsstyrelsen og Styrelsen for patientsikkerhed ikke lever op til de krav, som der er opstillet i forhold til god forvaltningsskik i forbindelse med kørekortfornyelser, ikke kun når det drejer sig om behandlingstider men også om forvaltning af gældende vejledninger på området.

Dansk Søvnapnø Forening beder derfor om foretræde for Transportudvalget, så der kan komme fokus på problemet og findes en løsning.

Kørekortsfornyelser

Dansk Søvnapnø Forening har i de sidste år fået et øget antal henvendelser fra medlemmer, der oplever lange sagsbehandlingstider i forbindelse med deres kørekortfornyelser og ikke mindst en uensartet forvaltning af den gældende vejledning om helbredskrav til kørekort.

Medlemmerne er frustreret over de til tider lange sagsbehandlingstider og oplever, at der er stor forskel i afgørelserne.

Den måde kørekortsagerne behandles på, er et klart udtryk for ulighed i sundhed. Se de udvalgte patienthistorier der dokumenterer dette.

Dette medfører blandt andet en øget risiko for at personer med mistanke om søvnapnø bevidst undlader at lade sig undersøge og gå i behandling. Vi har i foreningen kendskab til flere tilfælde, hvor sammenkoblingen mellem udredning og risikoen for begrænsninger på kørekortet, på baggrund af historier om hvordan patienternes sager håndteres, har betydet at man har fravalgt at tage imod udredning og behandling. Et valg der i yderste instans kan få store konsekvenser for personen selv og andre trafikanter. Denne stigmatisering er en direkte konsekvens af forvaltningen hos både Færdselsstyrelsen og Styrelsen for patientsikkerhed.

Der er udgivet en vejledning om helbredskrav til kørekort fra Styrelsen for Patientsikkerhed, men den indeholder, hvad patientforeningen mener er en fejlfortolkning mht. Epworth Sleepiness Scale (ESS). hvilket har en direkte konsekvens for de personer, som har fået en begrænsning i deres fornyelse af kørekortet. I vejledningen tages der nemlig ikke hensyn til hvorvidt patienten følger sin behandling, er dokumenteret velbehandlet og derfor ikke længere lider af resttræthed.

Baggrund

I 2020-21 fik Dansk Søvnapnø Forening en række henvendelser fra patienter, der havde problemer med at få fornyet deres kørekort, grundet ændringer i den offentlige organisering. På baggrund af disse henvendelser, sendte vi i april 2022 en skriftlig henvendelse til Færdselsstyrelsen. Vi modtog svar på henvendelsen i januar 2024, hvor det fremgik at problematikken var blevet løst ved en ændring i juli 2022 og at der siden marts 2022 bliver sendt kvitteringsbrev med tidsramme, indenfor hvilken størstedelen af denne type sager færdigbehandles.

At ventetiderne er blevet kortere, er selvfølgelig positivt, men det løser ikke problemet for de patienter, der grundet fejlfortolkninger skal have fornyet deres kørekort hvert år. Hvilket både koster dem mange penge og tid, da ansøgningen gerne skal startes 3 måneder før kørekortets udløb for at være sikker på at det nye kørekort er godkendt inden det gamle udløber.

I henhold til Cirkulæreskrivelse om mål for hurtig sagsbehandling mv. og Folketingets ombudsmands overblik 11# Sagsbehandlingstid fremgår det, at lange sagsbehandlingstider kan have store økonomiske og personlige konsekvenser for de berørte borgere og virksomheder. Spørgsmålet om sagsbehandlingstid er generelt afgørende for borgere og virksomheders tilfredshed med den offentlige forvaltning.

Det er derfor vigtigt, at myndighederne har fokus på sagsbehandlingstider, og at det løbende overvejes, om sagsbehandlingstiderne er rimelige eller kan gøres kortere. Det er god forvaltningsskik, at sager i den offentlige forvaltning behandles inden for rimelig tid og trækker unødigt ud.

<https://www.retsinformation.dk/eli/mt/1997/73>

<https://www.ombudsmanden.dk/find-viden/myndighedsguiden/generel-forvaltningsret/11-sagsbehandlingstid>

Patienthistorier

Nedenstående patienthistorier viser tydeligt, at Færdselsstyrelsen ikke udviser god forvaltningsskik, når de sammen med Styrelsen for Patientsikkerhed tilsidesætter de vejledninger, der er udsendt på området. Foreningen kender navnene på alle patienter, men refererer her til dem med nummer.

Patient 1:

Har været i behandling for søvnåpnø siden 2015. I forbindelse med udredning oplyste han, at han oplevede resttræthed. Han har i alle årene fulgt sin CPAP-behandling og oplever ikke længere resttræthed. Der er fra den tilknyttede søvnklinik givet en speciallæge udtalelse, der bekræfter at behandlingen følges til punkt og prikke. At der er færre end 1 åpnø i timen og at kørekortet bør kunne fornyes på almindelige vilkår. Alligevel skal han forny sit erhvervskørekort hvert år. Han har klaget flere gange over afgørelserne, men har ikke fået medhold. De svar han har modtaget, har ikke været forståelige for lægmand.

Patient 2:

Er i behandling for mild/moderat søvnåpnø. I forbindelse med udredning oplyste han, at han oplevede resttræthed. Han har i 2023 fået bekræftelse fra en overlæge på søvnklinikken, at han følger sin CPAP-behandling og ikke længere lider af resttræthed. At hans søvnåpnø er velbehandlet og han bør tildeles kørekort på almindelige vilkår. Patienten har ikke erhvervskørekort men tildeles alligevel en tidsbegrænsning på 1 år. Han har klaget til Færdselsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed men modtager et standard svar, der ikke forholder sig til, hvorfor man ikke tager overlægens ord til efterretning.

Patient 3:

Har været i behandling for svær søvnåpnø siden 2012. Han fik i forbindelse med udredning af vide, at han ville få taget sit kørekort, hvis han ikke straks gik i behandling. Han er den eneste i familien der havde kørekort og havde for nyligt fået erhvervskørekort. Han blev ikke bedt om at udfylde en

ESS. Han er velbehandlet, men da der ikke er registreret en tidligere resttræthed, så skal hans erhvervskørekort kun fornyes hvert 5 år med en erklæring fra egen læge og der er ingen begrænsning på kørekortet til personbil.

Patient 4:

Har i perioder haft store problemer med at ventetiderne på fornyelse af kørekort ikke overholdes. Han er velbehandlet for søvnapnø men skal alligevel forny sit erhvervskørekort hvert år. I perioden har det betydet problemer på arbejdet, hvor han ikke kunne køre til udlandet pga. et midlertidigt kørekort. Hvert år skal han bruge tid og penge på nye lægeerklæringer og ansøgninger, selvom der ikke er ændringer i hans behandlingssituation.

Patient 5:

Er i behandling for svær søvnapnø og fik i forbindelse med udredning af vide, at han ville få taget sit kørekort hvis han ikke straks gik i behandling. Hans AHI lå på 96 i forbindelse med udredning og han havde en score på 15 på Epworth Sleepniess scale.

Hans behandling med CPAP har god effekt, hans AHI ligger på 4,6 og han har i 2023 fået bekræftelse fra en overlæge på søvnklinikken, at han følger sin CPAP-behandling og ikke længere lider af resttræthed. Overlægen har skrevet at patientens søvnapnø er velbehandlet og at han bør tildeles kørekort på almindelige vilkår. Han tildeles alligevel en tidsbegrænsning på 1 år på hans erhvervskørekort samt 3 år på kørekortet til personbil.

Patient 6:

Udfyldte ESS ved ØNH-læge i 2014 som 58-årig, der står ikke i hans journal ved egen læge om han har resttræthed eller ej. Der blev ikke stillet krav ift. kørekort og derfor skal det først fornyes når patienten fylder 70.

Patient 7:

Unavngiven mand i 50érne ringer til Dansk Søvnapnø Forenings telefonrådgivning. Hans læge mener, at han lider af søvnapnø og laver en henvisning til en søvnklinik. Han ringer, fordi han har hørt, at det kan give ham problemer med kørekortet og han derfor overvejer at aflyse sin tid. Han får forklaret kørekortreglerne samt de sundhedsmæssige risici ved at leve med ubehandlet søvnapnø. Ved opkaldets afslutning er han stadig i tvivl, da hans kørekort er umiddelbart det vigtigste for ham.

Foretræde og anbefaling

Der bedes hermed om foretræde for Transportudvalget, hvor vi ser frem til muligheden for at fremlægge problematikken.

Dansk Søvnapnø Forening anbefaler, at Færdselsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed efterlever de gældende vejledninger. Således at der bliver foretaget en retfærdig sagsbehandling og at personer med dokumenteret velbehandlet søvnapnø ikke pålægges unødige fornyelser af deres kørekort uanset om det er privat eller erhverv.

Dansk Søvnapnø Forening
Formand, Ole Langvad Wessby